

A tantárgy neve:		magyarul:		Családszociológia		Kódja:	MK6CSSZA03PT19	
		angolul:		Sociology of Family				
Felelős oktatási egység:				DE BTK Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil Engler Ágnes		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a család működését, a családi életet, a család társadalomban betöltött szerepét a szociológia tudományának szemszögéből ismerjék meg. A család és a családi szerepek történeti áttekintése mellett a legnagyobb hangsúlyt a 21. századi tendenciák és jelenségek kapják. Gyakorlati módon, problémaközpontú megközelítésben tárgyalják a családdal kapcsolatos aktuális jelenségeket.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a családi szubkultúrák magánéleti, tanulmányi és szakmai karrierre gyakorolt hatásának mechanizmusait. Ismeri a családi élet folyamatait, a családi élet szakaszait, a családstruktúrák változásának következményeit. Ismeri a társas kapcsolati kultúrának és a család működésének történeti távlatait. Ezen ismereteit alkalmazni tudja a jelen korban tapasztalható tendenciák értelmezésében. Érti a társadalmi és gazdasági folyamatok párkapcsolatokra és családi kapcsolatokra gyakorolt hatását.								
Képesség:								
Rendelkezik a különböző társadalmi és kulturális háttérű családok iránti empátiával, toleranciával. Rendelkezik munkájához hatékony és hiteles kommunikációs, problémamegoldó készséggel. Emberi kapcsolataiban humánus és etikus.								
Attitűd:								
Alkalmas az egyes életszakaszokra vetített magánéleti és szakmai tevékenységek, események értelmezésére, ezek átadására. A történeti háttér ismeretében megfelelően viszonyul az egyes generációk kapcsolati kultúrájához, alkalmas annak hatékony fejlesztésére.								
Autonómia és felelősség:								
Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással. Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a hallgatók megismerkednek a családdal mint szocializációs közeggel, a családban betöltött szerepekkel és azok változásaival, a családformákkal, a család főbb életciklusaihoz tartozó feladatokkal és azok társadalmi hatásaival. A kurzus hangsúlyt helyez a család és a társadalom szoros kölcsönhatására.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Megbeszélés, vita, kiselőadás, forrásfeldolgozás								
Értékelés								
A félév teljesítésének feltétele egy írásbeli dolgozat elkészítése és egy kiselőadás megtartása.								

Kötelező szakirodalom:

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Budapest, Osiris, Budapest 2003.

Monostori Judit - Őri Péter - Spéder Zsolt (szerk.): Demográfiai portré 2018. Budapest, KSH Népeségtudományi Kutatóintézet, 2018.

Schadt Mária (szerk.): Családszociológia. Comenius BT, Pécs 2000.

Bukodi Erzsébet: Ki, mikor, kivel (nem) házasodik? Párvalasztás Magyarországon. Budapest, Andorka Rudolf Társadalomtudományi Társaság – Századvég Kiadó, 2004.

Ajánlott szakirodalom:

Komlósi Piroska (szerk.): Felkészítés a családi életre és a kapcsolati kultúrára. Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L'Harmattan Kiadó.

Somlai Péter: Család 2.0 - Együttélési formák a polgári családtól a jelenkorig. Budapest, Napvilág Kiadó, 2013.

Skrabski Árpád-Kopp Mária: A boldogságkeresés útjai. Az érett személyiségtől a kiegyensúlyozott párkapcsolatig. Budapest, Heti Válasz, 2016.

Engler Ágnes: Család mint erőforrás. Budapest, Gondolat, 2017.

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Félévi tematika és a kurzus feladatainak megbeszélése, felvezető beszélgetés
	TE A félév áttekintése, a félév során felmerülő tematikai csomópontok megismerése
	A családszociológia tudományterületi illeszkedése, vizsgált területei
	TE A családszociológia által vizsgált területek megismerése
	A család szerkezete és működése történeti távlatokban, közös forrásfeldolgozással
	TE Az adott társadalmi és gazdasági körülmények családra történő hatásának megfigyelése
	A család mint az elsődleges szocializációs közeg
	TE A társadalom legkisebb egységnek hatása a társadalom egészére
	Családformák, családciklusok
	TE A családnak mint dinamikus szervezetnek a megismerése
	A családon belüli szerepek és az arra való felkészülés
	TE Nemi, szülői, gyermeki szerepek családon belüli funkciói és azok társadalmi kapcsolódása
	Társadalmi kultúrák és a család
	TE A kulturális és társadalmi háttér és a család jellemvonásainak összefüggései
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Társas kultúra, párkapcsolat
	TE A jelenkori párkapcsolati kultúra megismerése és jellemzése
	Családalapítás, gyermekvállalás
	TE A demográfiai tendenciák megismerése a gyermekvállalási hajlandóság szemszögéből
	Család és karrier
	TE A magánéleti és a szakmai pályafutás dilemmájának feltérképezése
	Idősek a családban
	TE Időskorral kapcsolatos jelenségek megismerése a család és társadalom működésébe ágyazottan
	Válságok és veszteségek a családban
	TE Válás, betegség, gyász feldolgozása a családban, kisközösségekben
	Szociálpolitika, családpolitika
	TE Társadalmi erőforrások és szemléletformálás gyakorlatának és lehetőségeinek áttekintése
	A félév összefoglalása
	TE A főbb súlypontok áttekintésével lényegkiemelés, rögzítés

*TE tanulási eredmények